

Krátka správa z vykonanej kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami vyčlenenými na plnenie kritérií Schengenskej dohody

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2007, jej účelom bolo preveriť čerpanie prostriedkov zo Schengenského prechodného fondu na vybrané projekty; preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia finančných prostriedkov vyčlenených na plnenie kritérií Schengenskej dohody, ako aj vyhodnotiť splnenie cieľov a dodržiavanie stanovených merateľných ukazovateľov v rámci príslušného programu.

Kontrolovaným subjektom bolo Ministerstvo vnútra SR, ktoré v zmysle uznesenia vlády SR č. 836 z 5. septembra 2001 plnilo úlohu gestora zodpovedného za implementáciu a aplikáciu Schengenského acquis v Slovenskej republike.

Predmetom kontroly bolo:

- implementácia Schengenskej dohody na podmienky Slovenskej republiky,
- analýza programovej štruktúry kapitoly zameraná na plnenie schengenských kritérií,
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom štátu.

Predmetom kontroly bolo zhodnotiť proces implementácie Schengenskej dohody na podmienky Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), preveriť plnenie povinností Ministerstva vnútra SR ako gestora, ktoré mu vyplývali zo základných dokumentov a súvisiacich predpisov, analyzovať čerpanie finančných prostriedkov zo Schengenského prechodného fondu a zhodnotiť finančnú kontrolu a audit schválených projektov.

V rámci prístupového procesu do Európskej únie (ďalej len „EÚ“) prijala SR záväzok implementovať v oblasti spravodlivosti a vnútorných záležitostí Schengenský acquis do 1. januára 2004, ktorý sa po nadobudnutí účinnosti Amsterdamskej zmluvy stal jednou z podmienok vstupu kandidátskych krajín do EÚ.

Pre potreby implementácie Schengenského acquis a budovania vonkajších hraníc schengenského typu schválil Kodanský summit EÚ v dňoch 12. - 13. decembra 2002 pre prístupujúce krajiny Schengenský prechodný fond. Z tohto fondu bolo pre SR určených spolu 53,4578 mil. € (t.j. 2 084,854 mil. Sk) v bežných cenách na obdobie rokov 2004 – 2006 a kritériá jeho čerpania boli stanovené v článku 35 Aktu o podmienkach pristúpenia, podpísaného v Aténach v roku 2003.

Kontrolou bolo zistené, že všetkých 22 schválených projektov Schengenského prechodného

fondu pre jednotlivé rezorty v SR bolo uskutočnených k 30.09.2007. Finančné prostriedky na realizáciu všetkých schválených projektov Schengenského prechodného fondu boli čerpané na 83,9%. Prostriedky spolufinancovania zo štátneho rozpočtu SR (DPH) na realizáciu všetkých schválených projektov boli kontrolovaným subjektom čerpané na 81,5 %.

Záverečné hodnotenie Európskej komisie o pripravenosti SR na vstup do Schengenu bolo pozitívne a 15. novembra 2007 Európsky parlament schválil rozšírenie schengenského priestoru o deväť nových krajín, vrátane SR, čo sa uskutočnilo.

Kontrolou čerpania finančných prostriedkov SPF bolo zistené, že Ministerstvo vnútra SR v jednom prípade nedodržalo stanovené postupy a termíny uvedené v Národnej implementačnej stratégii Schengenského prechodného fondu.

V jednom prípade bolo tiež zistené porušenie postupov a metód verejného obstarávania tým, že nebol uplatnený princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnym zástupcom Ministerstva vnútra SR. Na odstránenie zistených nedostatkov boli prijaté dve konkrétne opatrenia, ktoré vytvárajú predpoklady pre riešenie zistených problémov.